

NATIONAL AND
INTERNATIONAL
SRIPATUM
UNIVERSITY
CONFERENCE
2025

SPU
SRIPATUM
UNIVERSITY

SPUCON 2025

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 20
และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 10
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
เรื่อง “การวิจัยและนวัตกรรม
เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคปัญญาประดิษฐ์”

The 20th National and
The 10th International
Sripatum University Conference
"Research and Innovation
for Driving the AI-Era Economy"

30 SEPTEMBER

SUBMIT RESEARCH OR ACADEMIC ARTICLES TO PARTICIPATE IN ORAL PRESENTATION

หนังสือประมวลบทความ PROCEEDINGS

Organized by
Sripatum University, Bangkok, Thailand (Host) Co-Hosts

- (1) The Social Science Research Association of Thailand
- (2) Prachachuen Research Network
- (3) Journal Network of Social Sciences and Humanities
- (4) University of Wollongong College Hong Kong, China
- (5) Sholokhov Moscow State University for the Humanities, Moscow, Russia
- (6) Universidad de Colima, Mexico
- (7) University of Tokyo, Japan
- (8) Program Management Unit for Human Resources & Institutional Development,
King Mongkut's University of Technology Thonburi

หนังสือประมวลบทความ (Proceedings)
การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 20 และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ
ครั้งที่ 10 มหาวิทยาลัยศรีปทุม (ออนไลน์) ประจำปี 2568 (SPUCON2025)

“การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคปัญญาประดิษฐ์”

วันอังคารที่ 30 กันยายน 2568

รวบรวมโดย
คณะกรรมการพิจารณาผลงาน
การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 20 และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ 10
ประจำปี 2568

ออกแบบปกโดย งานกราฟิกและศิลปกรรม มหาวิทยาลัยศรีปทุม
จัดรูปเล่มโดย โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

- บทความทุกเรื่อง ได้รับการตรวจสอบทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ข้อความและเนื้อหาและบทความที่ตีพิมพ์เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว มิใช่ความคิดเห็นและความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยศรีปทุม
- การคัดลอกอ้างอิงต้องดำเนินการตามการปฏิบัติในหมุดนักวิชาการทั่วไป และสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หนังสือประมวลบทความ (Proceedings)

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 20 และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ 10

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ออนไลน์

เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคปัญญาประดิษฐ์

The 20th National and The 10th International Sripatum University Online Conference
:Research and Innovation for Driving the Economy in the Era of Artificial Intelligence

วันที่: 30 กันยายน 2568

Date: 30 September 2025

ISBN (e-book): 978-974-655-469-5

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

หนังสือประมวลบทความการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 20 และระดับนานาชาติ ครั้งที่ 10 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ออนไลน์ เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคปัญญาประดิษฐ์-- พิมพ์ครั้งที่ 20.-- กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีปทุม,
2568.
3565 หน้า.
1. การประชุมวิชาการ. 2. บทความวิจัย. 3. บทความวิชาการ. I. ชื่อเรื่อง.

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

จัดทำโดย

ศูนย์ส่งเสริมการวิจัยและการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

สถานที่จัดพิมพ์และจัดทำรูปเล่ม

โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

2410/2 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 02 579 1111 ต่อ 1552

สารบัญบทความ (ต่อ)

หน้า

ห้องที่ 8: ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปศาสตร์ (1)

<p>แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเขต 1 พัชรารักษ์ วัฒนา, กัญญา เอี่ยมพญา, สรรเสริญ หุ่นแสน, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....</p>	2227
<p>แนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปราชญ์บุรี นครนายก เกียรติศักดิ์ โอชาวงษ์, กัญญา เอี่ยมพญา, นิวัตต์ น้อยมณี, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....</p>	2238
<p>ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ภาณุเดช เต็มโคตร, สรรเสริญ หุ่นแสน, กัญญา เอี่ยมพญา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....</p>	2251
<p>แนวทางการบริหารงานพัสดุของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 สุทธิพันธ์ ยะพรม, สรรเสริญ หุ่นแสน, กัญญา เอี่ยมพญา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....</p>	2262
<p>การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง Telling the time ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล ในเขตภาคตะวันออกเฉียง พัชรिता ไกล้ำ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....</p>	2273
<p>แนวทางการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ธนากร ปะติคำ, กัญญา เอี่ยมพญา, นิวัตต์ น้อยมณี, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.....</p>	2285
<p>ผลการใช้บทเรียนออนไลน์ที่ออกแบบตามแนวคิดการใช้ปัญหาเป็นฐาน วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทฤษฎีบทพีโกรัส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สุดาฤดี เอี่ยมมามา, รุ่งโรจน์ พงศ์กิจวิฑูร, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.....</p>	2296
<p>การสังเคราะห์ผลการพัฒนาวิดีโอคอนเทนต์โดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่องเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี บุญยานุช กรุดรูป, พรปภัสสร ปริญญาภูกุล, กุลธิดา ธรรมวิภังษ์, ชีรวันท์ โอภาสบุตร, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....</p>	2307
<p>การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ศิริวรรณ ลีกิจเจริญผล, มหาวิทยาลัยศิลปากร.....</p>	2318
<p>การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้การแก้ปัญหาแบบ IDEAL ร่วมกับรูปแบบโมเดลเพื่อส่งเสริมความสามารถ แก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สรินทร์ สนั่นทธร, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.....</p>	2332
<p>การสังเคราะห์ผลการพัฒนาจิตลคอนเทนต์บนเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ภัทรวดี โคนกระโทก, กุลธิดา ธรรมวิภังษ์, พรปภัสสร ปริญญาภูกุล, ชีรวันท์ โอภาสบุตร, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.....</p>	2342
<p>ทักษะ “3R&C2L” ภาวะสำคัญสู่ความสำเร็จในการทำงานในธุรกิจท่องเที่ยวยุคใหม่ ผ่องพรรณ ทวีเลิศทรัพย์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม กัญญา เสงี่ยม, กฤตพร สิ้นชัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.....</p>	2355
<p>การศึกษาค้นคว้าและแนวทางแก้ไขการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาปฏิบัติสหกิจศึกษาในหน่วยงานราชการ และเอกชน มณี อินทพันธ์, ประกายทิพย์ เกอเกลี้ยง, ธนภรณ์ ประภาศรีกวิน, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.....</p>	2367

ทักษะ “3R8C2L” กุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จในการทำงานในธุรกิจท่องเที่ยวยุคใหม่ 3R8C2L Skills: The Key to Success in the Modern Tourism Industry

ผ่องพรรณ ทวีเลิศทรัพย์

คณะศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนสื่อสารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: phongpan.ta@spu.ac.th

คุณิตา เดชะโชติ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

E-mail: kunita.d@pkru.ac.th

กฤตพร สิ้นชัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

E-mail: krittaporn.s@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

ในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจำเป็นต้องปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยวัตถุประสงค์ของบทความวิชาการนี้ เพื่อนำเสนอแนวคิด “3R8C2L” อันเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นำไปซึ่งการวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการสอนที่สามารถส่งเสริมการพัฒนาทักษะ “3R8C2L” ตลอดจนนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ทักษะ “3R8C2L” ในการทำงานภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่าการส่งเสริมและบูรณาการทักษะ “3R8C2L” ในการจัดการเรียนรู้สามารถช่วยให้กำลังคนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลง และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ: ยุคดิจิทัล, ธุรกิจท่องเที่ยว, ทักษะการทำงานในอนาคต, การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21, ทักษะ 3R8C2L

ABSTRACT

In the rapidly evolving digital era and response to the impacts of the COVID-19 pandemic, the tourism industry must continuously adapt and develop to enhance its competitiveness. This academic article aims to presents the “3R8C2L” framework that a crucial set of skills for 21st-century learners, and to analyze teaching techniques and methods that can effectively promote the development of these skills. Furthermore, the article proposes practical approaches to apply the “3R8C2L” skills in the tourism industry. Through the analysis of relevant literature, the study found that promoting and integrating “3R8C2L” skills in educational management can effectively prepare the tourism industry personnel to handle ongoing changes and effectively respond to the demands of the future labor market.

Keywords: Digital Era, Tourism Business, Future Work Skills, 21st Century Learning, 3R8C2L Skills

1. บทนำ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นบทเรียนสำคัญที่สะท้อนให้เห็นความเปราะบางของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหัวใจหลักในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ จากภายใต้สถานการณ์ที่เคยเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงนี้ การวางกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงมีประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2565 โดยมีเป้าหมายหลัก 4 ด้าน เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปข้างหน้า ได้แก่

- (1) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- (2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
- (3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- (4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน

ในส่วนของพัฒนาด้านกำลังคนสำหรับโลกยุคใหม่ กลยุทธ์ที่ 1 เน้นให้คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ โดยจำแนกกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 5 ช่วงวัย ได้แก่

ช่วงที่ 1 เด็กตั้งแต่ในครรภ์จนถึงปฐมวัยเน้นพัฒนารอบด้าน

ช่วงที่ 2 ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเน้นสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง พัฒนาทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน

ช่วงที่ 3 ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาเน้นพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นต่อโลกของการทำงานในอนาคต รวมถึงความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

ช่วงที่ 4 วัยแรงงาน เน้นพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับของการทำงานในอนาคต

ช่วงที่ 5 ผู้สูงอายุ เน้นการพัฒนาสู่การเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม

โดยเฉพาะการพัฒนาวัยแรงงานนั้น ซึ่งเป็นช่วงวัยของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงมุ่งพัฒนาวัยแรงงานนี้ไปสู่ความสำเร็จหรือยกระดับ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรองรับการเปลี่ยนแปลงในโลกของการทำงานศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566–2570) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 กลยุทธ์ที่ 2.4 ว่าด้วยการยกระดับบุคลากรและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้กับประเทศ

เหนือขั้วญ บัวเดือน (2564) ชี้ให้เห็นถึงประเทศที่ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากผู้คนในเขตปกครองพิเศษอย่างฮ่องกงและมาเก๊าที่สามารถสื่อสารภาษาจีนได้ ผู้คนในประเทศอินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซียจำนวนไม่น้อยสามารถสื่อสารภาษาจีนได้เช่นกัน อีกทั้งกลุ่มคนเหล่านี้ยังเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวและทำธุรกิจที่ประเทศไทย จากข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเที่ยวในประเทศไทยของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา(2568) ตั้งแต่เดือนมกราคม-สิงหาคม 2568 สะท้อนให้เห็นถึง 8 ลำดับนักท่องเที่ยวเอเชียที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทย โดยมีนักท่องเที่ยวชาวจีนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวชาวฮ่องกง ญี่ปุ่น เกาหลีเหนือ เกาหลีใต้ มาเก๊า มองโกเลีย ใต้หวัน ตามลำดับ อีกทั้งข้อมูลจากกอง

เศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา ระบุว่าในช่วงเดือนมกราคม–ตุลาคม 2567 กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนสร้างรายได้ให้แก่ประเทศสูงที่สุดถึง 25,819.87 ล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) อย่างเด่นชัด

ในอีกด้านหนึ่ง กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2567) ได้เสนอยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเมืองรอง เพื่อกระจายรายได้และสร้างอาชีพในท้องถิ่น โดยพัฒนา 55 จังหวัดนอกเขตเมืองหลักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ (1) การท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับ (Micro Tourism) (2) การท่องเที่ยวแบบค้างคืนเพื่อสร้างประสบการณ์ (Experience-based Overnight Tourism) และ (3) การท่องเที่ยวแบบกลุ่มจังหวัด (Tourism Cluster)

ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การขนส่ง ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม ของที่ระลึก และการบริการนำเที่ยว ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ซึ่งความสำเร็จของยุทธศาสตร์เหล่านี้ล้วนพึ่งพาทักษะและศักยภาพของแรงงานคุณภาพสูง โดยเฉพาะจากผู้เรียนในระบบการศึกษา

จากแนวคิด “เด็กคืออนาคตของชาติ” การเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและประกอบอาชีพจึงถือเป็นหัวใจสำคัญ ซึ่งสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังทักษะพื้นฐานและทักษะระดับสูง อันประกอบด้วยแนวคิด “3R8C2L” ได้แก่

3R: Reading (อ่านออก), Writing (เขียนได้), Arithmetic (คิดเป็น)

8C2L: Critical Thinking, Creativity, Collaboration, Cross-cultural Understanding, Communication, Computing, Career Skills, Change, Learning Skills และ Leadership

บทความวิชาการนี้จึงมุ่งนำเสนอแนวคิด “3R8C2L” อันเป็นชุดทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนและแรงงานในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างศักยภาพบุคลากรและการประยุกต์ใช้ทักษะ 3R8C2L” ในการทำงานภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งการพัฒนาทักษะเหล่านี้ยิ่งอย่างต่อเนื่องตลอดระดับการศึกษา จะเป็นรากฐานสำคัญในการยกระดับคุณภาพของแรงงานในอนาคต และตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มขยายตัวอย่างรวดเร็ว

2. วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อนำเสนอแนวคิด “3R8C2L” อันเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
- (2) เพื่อวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการสอนที่สามารถส่งเสริมการพัฒนาทักษะ “3R8C2L”
- (3) เพื่อเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ทักษะ “3R8C2L” ในการทำงานภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

3. แนวคิด “3R8C2L” ทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของศาสตราจารย์นายแพทย์

วิจารณ์ พานิช

การพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้บริบทที่เศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการเตรียมพร้อมทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะชีวิต ซึ่งแนวคิด “3R8C2L” ที่พัฒนาโดย ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้สามารถดำรงชีวิตและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21

แนวคิด “3R8C2L” ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่

(1) ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills) ได้แก่ 3R

R1: Reading (อ่านเป็น) มุ่งเน้นการเข้าใจเนื้อหาที่อ่านอย่างลึกซึ้งและเกิดสุนทรียะในการเรียนรู้

R2: Writing (เขียนเป็น) คือการเขียนเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

R3: Arithmetics (คิดเป็น) เน้นการคิดเชิงนามธรรมและการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์

(2) ทักษะขั้นสูง (Higher-Order Skills) ได้แก่ 8C2L

C1: Critical Thinking and Problem Solving (การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา)

C2: Creativity and Innovation (ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม)

C3: Collaboration, Teamwork and Leadership (การทำงานร่วมกันและภาวะผู้นำ)

C4: Cross-cultural Understanding (ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลาย)

C5: Communication, Information and Media Literacy (การสื่อสารและรู้เท่าทันสื่อ)

C6: Computing and Media Literacy (ทักษะด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ)

C7: Career and Learning Self-Reliance (ทักษะอาชีพและการเรียนรู้อย่างพึ่งพาตนเอง)

C8: Change (การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง)

L1: Learning Skills (ทักษะการเรียนรู้)

L2: Leadership (ภาวะผู้นำ)

ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ยังเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะ Learning Skills ให้ลึกซึ้งขึ้น โดยยึดถึงกระบวนการ 3 ชั้น ได้แก่

การเรียนรู้ (Learning)

การลบสิ่งความรู้เดิมที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ทันสมัย (Delearning)

การเรียนรู้สิ่งใหม่ (Relearning)

นอกจากนี้ สุนันท์ สีพาย และไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2561) ได้ชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการของระบบการศึกษาไทยที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย แบ่งออกเป็น 4 ยุค คือ

การศึกษา 1.0: ครูเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนรับความรู้แบบทางเดียว

การศึกษา 2.0: เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามความสนใจ

การศึกษา 3.0: เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาท ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

การศึกษา 4.0: ครูเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ผู้เรียนเน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และสร้างนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องมูลนิธิสยามกัมมาจล (2556) ได้รวบรวมแนวคิดด้านบทบาทของบทบาทของครูและผู้เรียนในการศึกษา 4.0 “สอนให้น้อย เรียนให้มาก” ที่ ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช เน้นย้ำ จึงกลายเป็นหลักคิดสำคัญในการเปลี่ยนบทบาทของครูให้กลายเป็นผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

ดังนั้น กรอบแนวคิด “3R8C2L” จึงไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการวัดทักษะ แต่ยังเป็นแนวทางในการสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพทั้งในการเรียนรู้ การทำงาน และการดำรงชีวิตอย่างยั่งยืนในยุคแห่งความไม่แน่นอนของศตวรรษที่ 21

4. การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ “3R8C2L”

ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งโลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากพลังของเทคโนโลยีและนวัตกรรม แนวคิดด้านทักษะได้กลายเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์ โดยเฉพาะการผสมผสานระหว่าง “Hard Skill” ทักษะเฉพาะทางวิชาชีพ และ “Soft Skill” ทักษะด้านอารมณ์ สังคม และการสื่อสาร เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมทั้งสำหรับการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต

จากความจำเป็นดังกล่าว การปรับตัวต่อพลวัตสังคมโลก จึงเกิดแนวคิด “Up Skills” และ “Re Skills” เพื่อพัฒนาทักษะเดิมให้ทันสมัย และเสริมสร้างทักษะใหม่อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (พ.ศ. 2563-2570) ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างบัณฑิตที่มีคุณธรรม สมรรถนะ และพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ให้ประชาชนสามารถแข่งขันในระดับสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวประกอบด้วย 3 ด้านสำคัญ ได้แก่:

(1) การพัฒนาศักยภาพคน (Capacity Building) – ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning for All) การพัฒนาและยกระดับทักษะ (Re Skills, Up Skills and New Skills) เพื่อการทำงานและการดำรงชีวิต ควบคู่ไปกับการปรับเปลี่ยนวิธีการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างเสริมบุคลากรให้มีศักยภาพสูงและความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์ (Enhancement of Brainpower & Concentration of Talents)

(2) การสร้างระบบนิเวศวิจัยอุดมศึกษา (Research Ecosystem Building) – สนับสนุนการผลิตองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่นำไปใช้ได้จริง และสนับสนุนการเพิ่มพูนทักษะผู้ประกอบการและพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ (Corporate University, Start-up, Spin-off, Incubator and Accelerator) รวมถึงระบบทรัพย์สินทางปัญญาและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพส่งต่อผลงานสู่สังคมและเศรษฐกิจ

(3) การจัดระบบอุดมศึกษาใหม่ (Higher Education Transformation) –การบริหารจัดการทรัพยากรในระบบอุดมศึกษาให้เกิดคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน/ พื้นที่/ ประเทศ จนเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการพัฒนา “สมรรถนะ” ของผู้เรียนผ่านกระบวนการ Up Skills และ Re Skills พร้อมทั้งสร้างโมเดลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การบูรณาการข้ามรายวิชา การเรียนรู้จากโครงงาน การวัดผลตามสภาพจริง และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้นับสนุน Active Learning และ Personalized Learning อย่างเป็นรูปธรรม

สพฐ. ยังได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 โดยชี้ให้เห็นว่าเป้าหมายของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือการพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะและทักษะที่จำเป็น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

แนวทางการจัดการเรียนรู้จึงเน้นไปที่:

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

การวัดผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for Learning)

การเรียนรู้รายบุคคล (Personalized Learning)

แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของไพศาล ศรีชัยทุ่ง และคณะ (2567) ที่ให้ความสำคัญกับการออกแบบและจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ “3R8C2L” ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

3R: Reading (การอ่าน), wRiting (การเขียน), aRithmetics (การคิดคำนวณ)

8C: Critical Thinking (การคิดอย่างมีวิจารณญาณ), Creativity (ความคิดสร้างสรรค์), Collaboration (การทำงานร่วมกัน), Cross-cultural Understanding (ความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม), Communication (การสื่อสาร), Computing (การใช้เทคโนโลยี), Career Self-Reliance (ความสามารถในการประกอบอาชีพ), Change/Adaptability (ความสามารถในการปรับตัว)

2L: Learning Skills (ทักษะการเรียนรู้), Leadership (ภาวะผู้นำ)

ไม่เพียงเฉพาะในระดับขั้นพื้นฐานเท่านั้น การพัฒนาทักษะดังกล่าวยังสะท้อนอยู่ใน กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ที่กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่:

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. ด้านความรู้
3. ด้านทักษะทางปัญญา
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
5. ด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ทักษะทั้ง 5 ด้านของ TQF ล้วนสะท้อนองค์ประกอบของทักษะในกรอบ 3R8C2L อย่างชัดเจน

การเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษานอกจากจะดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) แล้วนั้นยังได้มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 อย่าง ทักษะ 3R8C2L ผ่านกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตสามารถเชื่อมโยงทักษะภาษาเข้ากับการทำงานด้านการท่องเที่ยว ที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและความพร้อมของผู้เรียนในตลาดแรงงานในโลกอนาคตเพราะฉะนั้นสามารถกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะ “3R8C2L” ถือเป็นแนวทางสำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียนรู้ การทำงาน หรือการใช้ชีวิตในสังคม เพราะผู้เรียนในวันนี้คือกำลังแรงงานของวันพรุ่งนี้ การพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องจึงเป็นพันธกิจสำคัญของระบบการศึกษาในทุกระดับ

ตารางที่ 1 ตัวอย่างเทคนิคและวิธีการสอนที่ช่วยในการพัฒนาทักษะ “3R8C2L”

ทักษะ	ความหมาย	เทคนิคและวิธีการสอนที่เหมาะสม
R1	Reading (อ่านออก)	- เทคนิค 5W1H - เทคนิค KWPL - เทคนิค SQ3R
R2	Writing (เขียนได้)	- การใช้ Graphic Organizer เช่น Mind Map, Concept Map, Spider Map, Fishbone, Sequential Map, Venn Diagram
R3	Arithmetics (คิดเป็น)	- การใช้คำถาม (Questioning Method) - การสะท้อนคิด (Reflective Thinking) - หมวก 6 ใบ (Six Thinking Hats)

ทักษะ	ความหมาย	เทคนิคและวิธีการสอนที่เหมาะสม
C1	Critical Thinking & Problem Solving	<ul style="list-style-type: none"> - สถานการณ์จำลอง (Simulation) - การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem -Based learning-PBL) - การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research -Based learning-RBL)
C2	Creativity & Innovation	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (Creativity-based learning-CBL) - การเรียนรู้แบบ Macro Model - การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
C3	Collaboration & Teamwork	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) - การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) - การเรียนรู้แบบระดมสมอง (Brainstorming)
C4	Cross-cultural Understanding	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมมนา (Seminar) - การทัศนศึกษา (Field Trip)
C5	Communication & Media Literacy	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ (Role Playing) - การเรียนรู้โดยการแสดงละคร (Dramatization) - การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning-BBL)
C6	Computing & Media Literacy	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้อินโฟกราฟิก (Infographic) - การใช้บทเรียนสำเร็จรูป (Programmed) Instruction - การใช้โปรแกรมเสมือนจริง (VR/AR)
C7	Career & Self-Reliance	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้คู่กับการทำงาน (Work-Based Learning) - การเรียนรู้คู่การบริการ (Service Learning) - การเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning)
C8	Change/Adaptability	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้แบบสืบค้น (Learning to Search) - การเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry-Based Instruction) - การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)
L1	Learning Skills	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาค้นคว้าโดยอิสระ (Independent Study) - การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Learning to Construct) - การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experiential Learning)
L2	Leadership	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน Peer-Assisted Learning (PAL) - การอภิปรายกลุ่ม Group Discussion - กระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำด้วยวิศวกรสังคม

จากตารางที่ 1 ได้กล่าวถึงตัวอย่างเทคนิคและวิธีการสอนที่ช่วยในการพัฒนาทักษะ “3R8C2L” เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องออกแบบให้ตอบโจทย์การพัฒนาทักษะที่หลากหลาย โดยเฉพาะทักษะในกรอบ 3R8C2L ซึ่งสามารถพัฒนาได้ผ่านเทคนิคการสอนที่เหมาะสม ดังนี้

ทักษะ 3R (พื้นฐานการเรียนรู้):

R1 (อ่านออก): เทคนิค 5W1H, KWPL, SQ3R ช่วยพัฒนาการอ่านอย่างเข้าใจ การวิเคราะห์เนื้อหาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

R2 (เขียนได้): การใช้ Graphic Organizer เช่น Mind Map, Concept Map, Fishbone ฯลฯ ช่วยวางโครงสร้างความคิด จัดระบบเนื้อหา และสื่อสารผ่านการเขียนได้ชัดเจน

R3 (คิดเป็น): การใช้ Questioning, Reflective Thinking, Six Thinking Hats ช่วยกระตุ้นการคิดเชิงวิเคราะห์ คิดเชิงเหตุผลและการมองมุมต่าง ๆ ของปัญหา

ทักษะ 8C (ทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21):

C1 (คิดวิเคราะห์/แก้ปัญหา): การใช้ Simulation, Problem -Based learning-PBL, Research -Based learning-RBL ช่วยฝึกคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง คิดเป็นระบบและตั้งคำถามวิจัยได้

C2 (สร้างสรรค์/นวัตกรรม): การใช้ Creativity-based learning-CBL, Macro Model, Active Learning ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การออกแบบนวัตกรรมและการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น

C3 (ทำงานเป็นทีม): การใช้ Jigsaw, Cooperative Learning, Brainstorming ช่วยสร้างความร่วมมือ แบ่งหน้าที่และพัฒนาภาวะผู้นำในการทำงานกลุ่ม

C4 (เข้าใจวัฒนธรรม): การใช้ Seminar, Field Trip ช่วยเปิดมุมมอง เข้าใจความหลากหลายและเรียนรู้จากบริบทจริง

C5 (สื่อสาร/ข้อมูล/สื่อ): การใช้ Role Playing, Dramatization, Brain-Based Learning-BBL ช่วยฝึกทักษะการสื่อสาร การแสดงออกและการใช้สมองเชิงสร้างสรรค์

C6 (เทคโนโลยี): การใช้ Infographic, Programmed Instruction, VR/AR ช่วยใช้สื่อดิจิทัลสื่อความหมายได้ดี พัฒนาเท่าทันเทคโนโลยี

C7 (อาชีพ/พึ่งตนเอง): การใช้ Work-Based Learning, Service Learning, Community-Based Learning ช่วยเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สร้างทักษะอาชีพและพึ่งพาตนเองได้

C8 (การเปลี่ยนแปลง): การใช้ Learning to Search, Inquiry-Based, Flipped Classroom ช่วยสร้างนิสัยใฝ่รู้ ปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2L (ทักษะเสริม):

L1 (การเรียนรู้): การใช้ Independent Study, Learning to Construct, Experiential Learning ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้าและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

L2 (ภาวะผู้นำ): PAL, Group Discussion, Social Engineering Process ช่วยพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่นและการแก้ปัญหาสังคมร่วมกัน

5. การประยุกต์ใช้ทักษะ “3R8C2L” ในการทำงานภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาทิเช่น เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี ภัยพิบัติ เป็นต้น และต้องการบุคลากรที่มีทักษะรอบด้าน เพื่อรองรับการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น การประยุกต์ใช้ทักษะ “3R8C2L” ในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรบุคคลในการทำงาน ทักษะเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สื่อสารและแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง ซึ่งการประยุกต์ใช้ทักษะ “3R8C2L” ในการทำงานภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถทำได้ดังนี้

ตารางที่ 2 การประยุกต์ใช้ทักษะ “3R8C2L” ในธุรกิจท่องเที่ยว

ทักษะ (3R8C2L)	วิธีการที่ประยุกต์ใช้	ตัวอย่างการนำไปใช้ในงานธุรกิจท่องเที่ยว
R1 (Reading/อ่านออก)	เทคนิค 5W1H	วิเคราะห์ข้อมูลจาก Job Order เช่น ลูกค้าเป็นใคร ต้องการบริการอะไร เวลาที่ต้องการรับบริการ สถานที่ปฏิบัติงาน
R2 (Writing/เขียนได้)	ผังลำดับขั้นตอน Sequential Map	การเขียนบทบรรยายหรือขั้นตอนการบริการทัวร์ เช่น การอธิบายโปรแกรมทัวร์จากจุดเริ่มต้นจนจบ การจองทัวร์ การจัดการเดินทาง และการบริการลูกค้า
R3 (Arithmetics/คิดเป็น)	หมวก 6 ใบ Six Thinking Hats	- วิเคราะห์ต้นทุนและกำไรของทัวร์ - วิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาสทางการตลาดในการวางแผนธุรกิจท่องเที่ยว
C1 (Critical Thinking/ทักษะการแก้ปัญหา)	วิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning)	วิเคราะห์ปัญหาและปรับปรุงบริการ เพื่อลดข้อร้องเรียนและหาแนวทางป้องกันเพื่อเพิ่มคุณภาพบริการ
C2 (Creativity and Innovation/สร้างสรรค์)	Active Learning และกิจกรรมระดมสมอง	ออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์และสร้างกิจกรรมเพิ่มประสบการณ์ท่องเที่ยวแบบใหม่
C3 (Collaboration and Leadership/ทำงานเป็นทีม)	เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw)	ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาความร่วมมือในทีมและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
C4 (Cross-cultural Understanding/เข้าใจวัฒนธรรม)	ทัศนศึกษา (Field Trip)	เรียนรู้วัฒนธรรมของท้องถิ่น วัฒนธรรมต่างชาติ ต่างภาษา นำความรู้มาให้บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม
C5 (Communication & Media Literacy/เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร)	การใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning-BBL)	ใช้เทคโนโลยีในการประชุมหรือสื่อสารออนไลน์กับลูกค้าต่างชาติ
C6 (Computing and Media Literacy/เทคโนโลยี)	การใช้เทคโนโลยี VR และ AR	พัฒนาทัวร์เสมือนจริง, สร้างแอปพลิเคชันนำเที่ยว

ทักษะ (3R8C2L)	วิธีการที่ประยุกต์ใช้	ตัวอย่างการนำไปใช้ในงานธุรกิจท่องเที่ยว
C7 (Career and Learning Self-Reliancy/ทักษะอาชีพ)	การใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning)	ศึกษาเทรนอาชีพใหม่ๆ จากเครือข่ายชุมชนและธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น Digital Tour Guide, Travel Blogger
C8 (Change/การเปลี่ยนแปลง)	การสืบค้น (Learning to Search)	อัปเดตข่าวสาร เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น AI นำเที่ยว
L1 (Learning Skills/ทักษะการเรียนรู้)	การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	พัฒนาแอปจองตั๋ว หรือบริการใหม่ที่ตอบโจทย์ลูกค้าจากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
L2 (Leadership/ภาวะผู้นำ)	Peer-Assisted Learning (PAL)	นำทีมผ่านวิกฤต ปรับแผน ส่งเสริมความร่วมมือในทีม

จากตารางที่ 2 ได้กล่าวถึงวิธีการประยุกต์ใช้ทักษะ “3R8C2L” ร่วมกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามบริบทของงานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว พบว่าสามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในสถานการณ์จริงได้อย่างรอบด้าน ทั้งในด้านการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีสื่อสารและการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลง โดยสามารถเชื่อมโยงทักษะเหล่านี้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะตามความต้องการของสถานประกอบการในยุคปัจจุบันและในอนาคตได้ ดังนี้

R1 (Reading): พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความจากเอกสารงาน เช่น Job Order ด้วยเทคนิค 5W1H เพื่อแยกแยะข้อมูลสำคัญ เช่น ลูกค้า จุดประสงค์ เวลา สถานที่ และแนวทางให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

R2 (Writing): ส่งเสริมการเขียนบทบรรยายหรือขั้นตอนการบริการทัวร์อย่างมีระบบ ด้วยการใช้แผนผังลำดับ (Sequential Map) เพื่อความเข้าใจง่ายและต่อเนื่องของลูกค้า

R3 (Arithmetics): ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เชิงตรรกะ เช่น เทคนิคหมวก 6 ใบ เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของทัวร์ วิเคราะห์ต้นทุน กำไร ความเสี่ยง และโอกาสทางการตลาด

C1 (Critical Thinking & Problem Solving): ใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในการวิเคราะห์ปัญหาจากข้อร้องเรียนของลูกค้า เพื่อหาแนวทางการแก้ไขอย่างยั่งยืนและนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพบริการ

C2 (Creativity & Innovation): สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ในการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์หรือผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว ผ่านกิจกรรมระดมสมอง และการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

C3 (Collaboration & Teamwork): พัฒนา teamwork skill ด้วยการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการแบ่งปันข้อมูลระหว่างทีมงานและหน่วยงานพันธมิตร

C4 (Cross-cultural Understanding): เรียนรู้และเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมทัศนศึกษา ซึ่งช่วยเสริมทักษะการปฏิบัติตนกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้อย่างเหมาะสม

C5 (Communication & Media Literacy): ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร เช่น การประชุมออนไลน์ การใช้แชท หรืออีเมล รวมถึงการสร้างเนื้อหาที่น่าสนใจและเข้าใจง่ายแก่ลูกค้าต่างชาติ

C6 (Computing & Media Literacy): นำเทคโนโลยีเสมือนจริง (VR/AR) มาใช้ในการสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงดิจิทัล เช่น การจำลองสถานที่ท่องเที่ยว หรือทัวร์เสมือนจริง

C7 (Career & Self-Reliance): ส่งเสริมการเรียนรู้จากชุมชนและเทรนอาชีพใหม่ ๆ เพื่อสร้างความสามารถในการวางแผนและพัฒนาอาชีพในสายธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

C8 (Change/Adaptability): พัฒนาทักษะการสืบค้นและการเรียนรู้แนวโน้มนใหม่ ๆ เช่น การใช้ AI ในงานนำที่ขั้ว เพื่อปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

L1 (Learning Skills): ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการสร้างองค์ความรู้ใหม่จากประสบการณ์ เช่น การคิดค้นบริการหรือแอปพลิเคชันท่องเที่ยวที่ตอบโจทย์ลูกค้า

L2 (Leadership): พัฒนาภาวะผู้นำผ่านการทำงานเป็นทีมและการบริหารสถานการณ์วิกฤต เช่น การปรับแผนงาน การสื่อสารเพื่อกระตุ้นทีม และสร้างความร่วมมือเพื่อผลสำเร็จของงาน

6. สรุป

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในยุคดิจิทัลและผลกระทบหลังจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ความต้องการแรงงานที่มีทักษะ“3R8C2L” ซึ่งเป็นทักษะที่ครอบคลุมทั้งทักษะพื้นฐานและทักษะขั้นสูง เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจให้สามารถแข่งขันและฟื้นตัวได้อย่างยั่งยืน บทความวิชาการนี้เสนอแนวคิด “3R8C2L” ซึ่งเป็นชุดทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนและแรงงานในศตวรรษที่ 21 โดยประกอบด้วย 3 ทักษะพื้นฐาน (อ่าน เขียน คิดคำนวณ) และ 10 ทักษะขั้นสูง อาทิ การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และภาวะผู้นำ แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบ โดยควรมุ่งเน้นการผสมผสานทั้ง Hard Skills และ Soft Skills ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้เฉพาะบุคคล และการประเมินผลตามสภาพจริง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาตามระบบหลักสูตรระยะยาว (Degree) และการศึกษาหลักสูตรระยะสั้น (Non Degree) หรือการฝึกอบรม เพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนอกรั้วเรียนสามารถพัฒนาความรู้ในทักษะเดิม (Re Skills) การยกระดับทักษะเดิม (Up Skills) รวมทั้งการเพิ่มพูนทักษะใหม่ (New Skills) ให้แก่บุคคลทั่วไปที่สนใจ เป็นการสร้างความพร้อมให้แก่กำลังคนให้ตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งการศึกษาเหล่านี้ทั้งหลักสูตรการศึกษาระยะยาวและหลักสูตรระยะสั้นหากได้ร่วมกับภาคเอกชน จะเป็นการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ เช่น วิชากิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และบุคคลทั่วไปพัฒนาทักษะแรงงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผลิตกำลังคนมีความรู้ความเชี่ยวชาญตรงตามความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีความซับซ้อนและต้องการทักษะที่หลากหลาย

ดังนั้น การส่งเสริมทักษะ “3R8C2L” ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงอุดมศึกษา จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญในการเตรียมบุคลากรคุณภาพสูง ที่สอดคล้องกับนโยบายของชาติด้านการพัฒนาคนและเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ที่มุ่งเน้นให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันได้ในระดับสากลอย่างยั่งยืน

7. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักที่ช่วยกระตุ้นและสร้างรายได้เศรษฐกิจของไทย ดังนั้นควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะภาษาจีนควบคู่กับการพัฒนาทักษะ “3R8C2L” เพื่อเพิ่มศักยภาพทรัพยากรบุคคลในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย นอกจากนี้ควรมีการดำเนินการวิจัยต่อยอดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

8. เอกสารอ้างอิง

- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2567). *Tourism situation in October 2024*[ภาพ]. สืบค้นจาก [https://thailandcertify.com/storage/v2022-\(17333260876194\).jpg](https://thailandcertify.com/storage/v2022-(17333260876194).jpg)
- กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา. (2568). *Tourism situation in October 2024*[ภาพ]. สืบค้นจาก <https://www.mots.go.th/news/category/806>
- คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2566). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566–2570)*. สืบค้นจาก <https://planning.dusit.ac.th/main/wp-content/uploads/2023/06/>
- ชนิกานต์ ศรีจันทร์, & เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2566). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับการพัฒนาประเทศไทย. *Journal of Modern Learning Development*, 8(1), 413–435.
- นารัตถ์ ศิริวรรณ. (2567). การพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรอง. *วิจัยปริทัศน์ กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร*, (45), 1–14.
- แผนด้านการอุดมศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564 –2570 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 – 2570 สืบค้นจาก https://www.ubu.ac.th/web/files_up/00003f2023013115075483.pdf
- ไพศาล ศรีชัยทุ่ง, และคณะ. (2567). ผลของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาต่อทักษะการรับรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล*, 30(2), 137–152.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 1). ส.เจริญการพิมพ์.
- สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สทอว.). (2566). *กรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566–2570*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ*. พิมพ์ที่โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีน. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570)*. ราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 (ฉบับย่อ)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุนันท์ สีพาย, & ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2561). บทบาทของครูไทยในการศึกษา 4.0. *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 25(2), 3–14.
- เหนือขวัญ บัวเดือน.(2564).การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book)เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามเส้นทางรถม้าสำหรับนักท่องเที่ยวที่ใช้ภาษาจีน. *วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 14(1), 220–243.
- PricewaterhouseCoopers. (2021). *Megatrends*. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2021, จาก <https://www.pwc.co.uk/issues/megatrends.html>